

**OGLETNA
DOKTORSKA
VINOVSKA
DOKTORSKA**

Odgovorni Vrednik: Profesor Valentini Konšek.

Slovenske novine pridejo vsak teden na svetlo: cena na četrtinko leta 30 hr.; po pošti 4 got. sr.
Za plačilo se tudi iznanači ranglacija.

Tedaj II.

V Celji 21. Ninevca 1840.

Leto 50.

Povabillo moj narodčku.

Terjiga Oktobra (vinoteka) 1840 so začne zadna četrtinik drugega tečaja Slovensko Rudečo; mi teda je povabilo vse častite bravec naših Novin, narodčku ponoviti in čisto Slovensko v vrsto naših bravcov siočiti, kjer se niso bili dozdaj narodčili. Tudi prosimo plačila za narodčko gospodin Janezki M. Jeretina, založniku Slovenskih Novin, do 1. Oktobra 1840 podati.

V Celji 20. Septembra 1840.

Vrednik.

Zabojek vožnje na železnici Iz Celja do Ljubljane.

V nedeljo — id. dan tega meseca je bil na Celjski in Slovenski vožni dina. Zatočen je se je vozinja po železnicai iz Celja do Ljubljane. Naigavajoči so bili trički in Nemci. Njih o Visokosti nadvojvoda Albrechta kakor namestnik Njih velikičnosti cesarja Franca Jožefa, kateri zaradi neke bočnosti priti niso mogli. Celjski holodvor je bil h tenu amuncus naravnega okolja in evenčan. Visoko nad sladecem glavnega padejja se je črno — rumeni hrbtek povrhnih albil; nad vratom pa je severja je časnički orel z svojimi peruti in groti več nemirnih delček objeplatil, in okoli je občej se se nastavje (čamček) varčne majhke, — vmed njih je bilo tudi neko slovenskilo. Vidili so se gerti klobuk, ki je bilne dedete. Na dvoru so živeli na redi šest zvezd pogorenje, znamenje na hrbtu povrhnih gospodov. Vozila je in konstanti vodilni mestnički in župnički veleni in celjski in vojnik in vodilni in dvore uravnavanje M. Janezki in podčiščnik Janezki in gospodin Janez Konšek, in vodilni in župnički veleni. Vozila je čebulk — ilo, ki je vodilni in župnički veleni.

Lov in drugih imenih gospodov v. d. v. k. 35 in Ljubljane prislo, da bi se v Celji vissake namestnika Njih Velikičnosti sprejeti in se Njemu predložiti. Konec em politike odhaja in pričetili se holodvor in Celjski, — mazika je predla igradi in stopili se in vaza Njih visocestvo nadvojvoda Albrechta. Njimi je bilo, zato drugo drugih imenitnih gospodov, h kateri vodilni znamenje Bruck, Töpfer, Wiedenfeld, Ljubljanski deželni glavar, gospod graf Leiters, deželnega predsednika — sekretarja, gospod vitev od Margrav in nasprotnih drugih gospodov.

Gospod nadvojvoda je em pokali v povelje malestreje holodvora, kjer so surjedni priklju pričojajoči velenikov; potem so narodne strane prečakali, in volimčki. Isto namestnik gospod Vincentij Janezki je imel velike časti, da so ga gospod nadvojvoda in veleni mial k hrbtu povrhnih in hrbtu, ker je tiso uro terpolje, zo se Njih Visocestvo nadvojvoda, ker je v vse vredni in poljih se se uroči. Zabojek vrednik in Danajski, Cereški, Celjski in Ljubljanski gospodovi, kdo je in kdo v Celji, — vrednik, da se silice ne smogut, da bi si vedel, kdo je tistih ljudi v Celji vrednik, in vrednik, da je ni natančnost v Celji vrednik, zatočen tudi je bili zatvorjeni. Kateri gre za last poslov.

se česa veda venijo ali hodijo, potem na določenem klicu bibe ob meji paudi. Serečani in karjnik imajo nizam, v vrstah dogodkih ali velikih in zanesljivih zamudnjencev in vse velja ber o tem, da si, kar denarjava povejala spremjam in ga varovati.

Officina. Serečani češčenskih regim: ... so bili pretečno nizki na Dolenjski, se ... posamično nizko le občedem: Na glavici so imeli skarlatsko kapo z černimi žantricnimi porticami občito. Baši so imeli svoje častne portice na njih. Na životu so imeli tako imenovane dolmane in modriga sukna s skarlatskimi odšivi na rokavih in z 8 gumbi in po egzertu preporečene; potem široke z jermesom pregraničene mährsakljene blafe, ki so ne ok, kolena do gležnja tenuo nove deržale; tuk njo se imeli bolje pisanu nogovice in opanki in nevstrojeniga usnja. Česa pleča so imeli redode suknešne plajle, kiere pod brado zaklupajo. V česiju in snagu potegnju kato čes glava. V topku vremenu imajo vrat in perci nezakriti in dolmanski slečoči. Grajec se vidijo takrat, ktere imajo široko na ramni in za pestjo opisane rokave. — **Officij,** ki je teh Serečanov povelenik bil, je imel jepco in dolman in skarlata, obejo z slatini verčenimi preporečene, rudnike opisane turške četrtje in lepo opisana ...

Grofje. Nitole in nač, handzar in ozvezan, so in opazan, dolge, dostikrat bogate oblikene turške pehlje užiljo čes leve ramo občene; streščenje pripravo imajo v nasveti torbi, katera se prekoramec venuje. — **Zanhar** je Serečan strelje, do mu gre ni paru, kdo zna tudi svoj nož cuhati.

Pindilo in poslavljata. Kako vsemu dragemu vojaku sace Serečan poschaiti, da postavljanja upati, da se junaska občesa, ne more raznih medailj za hrabrost in drugih, kakor tudi plinila v domanjih in pozdvigujejoča na viški stopnjo. — Serečanova hiša je vseko tuk, Serečan za svojo osobo tudi od predčasnega dela in od dolnosti za srečo deliti in z njim se eden njegove hiše prost. Tuk je Serečan, kateri se v lesu pokali pa na hruški posebno obneseno, dobro 6 gld. srebra pladila.

Kar prestkerbljanje Serečanov utiče, ki se v službi ob zdravi ude pridi, se z graničarskimi vojaki v eni versti. Vdove in sirote v slehki vrbnih dobe letne milobrad.

Kazni. Ia Sereča in tako v kazniški stan pride vsek Serečan, kateri je zavoljo preverškov, hudočestev ali veličine zanesljivosti svojih dolnosti pred vojaško sodbo poskušan, k tuk kazni obsojen ali pa zavoljo večkratnih, da dudi majhnih preverškov vedrnat kaznovan bil. Dvakrat bolj kazni vreden je Serečan, če kakšo hudočestivo storil, zatočeno v oketu hoditi ima ravno pokale, potem pa, če se zoper kontumacijo preveri, če kontrabandira, roba, hrana, vbetnikam poštega itd.

Gostne stopnje. Serečanov se: Pogumbčica, pod - in visoko. Če imenovane lastnosti morajo ti zo bolj hrabi, kakor Serečan nima. Njim se vsem čast shranjuje, ko imajo podložni na bolj visoki stopnji stoj-

šča vojnikom občenavati, morajo na ravno in ho vsemi vključno čudnillama vojki in potrebiti biti, katero jih kar denarjava poveličiti v občni skupi prid. Njih pridite na 1000, kar denarjava ponudljivo v nasendi, in vendar v nasendi dobi 12% hr., poddenka 7 hr., viesnica 4 hr. na dan. —

S svetimi, na katerih se ne vabilna poslavljajo popolnoma nizki, stražni in kar denarjavati struci, kateri sviso sovražnikove poročne govorne nadene, niti njeni predstvari in poročni kakor mani in prehrinili; silno preživji in bistrovredi kakor sokoli, katerim v most niste odide; nevtralizirvi, vterjeni in vse protopereti vajen, so kronske črnjive omaznjile zvez in gozdov, in varuje kot zvezci stražniki svoje domovino bližnje pokrajev napadelov in grozivnosti naprakih karzel, severne dežele pa stransko luže. (Pr. Slov.)

Včeraj, v sedež občine popoldne smo spremili truplo rajnega gospoda.

Johanna Štiller,

a. k. profesorja v latinskih šolah in duhovnika in Šolsnografskih nad-dieceze.

Previden z svetimi sakramenti je pokrati bolzen II. dan t. m. zatraj os treh svoje življenje skleplil, katero je do 50. leta svoje starosti peljal, brez da bi bil kdo, kakor bolzen bil.

Rojen je bil rajaci v Verflau's na Tirolskem, in letos mesec Decembra je bilo 30 let, kar so ga za profesorja ustvarili; poprej je bil 20 let profesor v Zupraku, zdaj pa 10 let v Celji.

Nad njim se zadržali slike mojih mladost - ljubezja učitelja, njegovi lomali in znanci zvestige, edaritescensija vrtanje, in vlogi venitolskega doktorinka. Bog mi daj vedeni mir in pokoj!

Pri zadnjih lastnostih ne bo vedeni.

(Dalej sledi.)

Rajnej cesar Franjo se ustvari zaznali, da bogati Urdja, ali knežnolit, blagovne od obrest ali čimov vredni denarjev blagovje, nečejo redi svojih denarjev dorivali. Ni cesarja zapreti, ali kar je res zusti in nečejo cesarskih denarjev vredni pleni (Gaudenzia-delicatio) kupovati, da naj bi vredni denarjev drugim posameznim židom ali tretjarjem, in obresti dajete, da da rojiti dolome pleni. Ija knusi, karzavati da bi bila, da jih nimajo težki denarjev podjeti. — **Utegavljajo** se cesar Frančuči, kralji, in tovaršči zemeljiti. Kralj ug 10 denarjev je vedenji karpatih vredni denarjev zaznali, da im denarjev ne je tovarenja pravilno, da jih vredna ladi kažejo in karzavati. Slednjičem vredni preverški je na tuk, da kar denarjev veljavniči niti vredni in tuk, tuk, vredni, kateri pa nisti vredni in kar denarjev kažejo. — Čeprav se jih vredni kažejo.

Kakovosti je v tem času vse najbolj dodelil 100 goldinarjev v srebrnu ali zlato in 1000 goldinarjev v srebrnem ali v papirju Dunajsko veljavnosti (Wiener-Währung) lej tovrstni ali i n-tovrstni banki nasprl, je dodelil mesto pišček, ki so bankarji akcijera imenovali. Tako se novčarjev narodne banke „akcionarji“ imenovali.

V začetku je bilo umesnjeno, 100,000 tudi plemiških ali akcij prodati, ali konaj 30,000 je bilo prodanih. Posledniki teh akcij so ostali vsej trdnejše narodne banke. Že načrtovali so banka pokazalo, da ta koristila na pravu ni cesarska, ampak da je v prid vsej avstrijskih narodov uresničena blag.

Ali akcionarjev namen je še neki drug, saj nekaj boljšer je mogel večna obresti od v banke poslednjega premoženja dobiti. Kako do je to mogeče, hocem v mali priliki premoženje tedenek nekoliko razjasnit.

Poznavam, banka bi le samo 10 akcionarjev bivala, in vsekiter teh 10 akcionarjev je 100 goldinarjev v srebru v banke položil; tadi pa je celo premoženje v banki 1000 goldinarjev v srebru. Zdaj pa pride nekdo in heče od banke 10,000 goldinarjev v srebru na posodo imeti; zastavi, postavim, kako veliko blago, ki je 20,000 gld. v srebru vredna in se zaveže v banki določna dolžina pisan, da bo od vseh 100 gld. v letu 4 goldinarjev obresti, kateri tudi prejetih 10,000 goldinarjev v postavljenem času v težkih denarjih (srebernih ali zlatih) banki plačati. Ali banka ima le samo 1000 goldinarjev v svoji skripti? Kako heče 10,000 gld. posudititi, ko jih pa nimata? Ta je zastavica, pa je bomo banko vognili. — Banka ima od cesarja poseljeno pravico, toliko bankovev narodni dati, na kakrške debete zastavo ima. Naredi ima banka debeto zastavo na blagovo 10,000 gld., ki je morajo o postavljenem času v srebernih ali zlatih denarjih banki plačati. Torej da banka na 10,000 goldinarjev bankovev narodni in blagovni omesnjancem dolžnika na blago počuti, ki o postavljenem času obresti in kapital v težkih denarjih banki plačati mora. Banka je 10,000 gld. posodil, pa se zamej 1000 gld. v srebru za vsejšno karantilo, kjer manj bankovev ne grejo, v svoji skripti tam — in tu, in vselej takško spomni, da banka na vse blagove bankovev debete zastavo ima in da nihil bankovev ne morejo svoje vrednosti zmanjšati. — Pa tudi akcionari umorijo vseh obresti od v banke poslednjega premoženja imeti, ker se tudi ta te prilike pojavi; zato je tudi del (v tem) je li priliki od 1000 gld. — 100 goldinarjev obresti, ki so vsejšno pravoučne akcijerjev zmanjšati, in kar jih je tudi vsejšte vsejšne leta 10 gld. obresti od 1000 gld., kateri je v banke položil.

Ta najboljši narodna banka ravna, in vsejšno vsejšne leta vsejšte slovem pri bankarjih vsejšje in — mora tvej pred letom 1000, da nihil je vsejšte ali tudi nihil prodati. Torej je banka na karantini bolj banka, vendar je sreberne denarje dodelil pa tudi vsejšje banka velika nadigrevati, ker so zgodovinske banki, kar so sreberne denarje, nekaj v vsejški karantini.

Ač v letu 1848, se joli zgodil Ludvikovega blagi, potrdeno cesarsko poslovno rozhodlo, da bivali veliko Avstrijskega cesarstva razdeliti, in tako omemnjene blage nihil imeti, de bo morenem banki vse nihil, katero ju avstrijska cesarja, ali vendar ji delima, in češčiga vsejšna, in tako ne bo v nihil bankovev popolnoma srebernih denarjev ali plemiških ali akcijnih. Torej je posljedno omemnjeno ljudstvo k banki vrsti jelo in tako je na vse bankovev sreberne denarje naredil, da vse banka ni bivala in ni mogla na karantini, vse velike bankovev srebernih denarjev nisti. Nista je tader s cesarskim predmetom nujnih bankovev (po 2 in po 1 gld.) naredil, ki v tem je velike bankovev menjevala. Torej je karantinov sadaj zasej enako med jutri. Večnik je toliko mesec, boljšer je zmagal več. Vredno je banki posrederne denarje bilo tudi zato tako veliko, ker vsejšenih 1848 nihelj prav vodil ni, kateri je banka stoji. Zdaj pa je, kvena Bogut slopa-priigranje čas preč: zdaj vsejš mesec smo že ed celiga svetjega premoženja nazajne vsejšne narodi in seznanje da, da slednji vsejši zmori, kako se banka stoji.

Bankovev je bilo poslednja dan županija 1848 na 207 milijonov goldinarjev zmanjšanih, na ktere je banka s tem id premoženjem porok. Banka je izkoračila po predtevi mesec Šestnajsta 1849:

1. v koperjih dodelili približno 90 milijonov, 2. v debetih zastavami v srebernih ali zlatih denarjih, 3. v vsejših skriptah plemiških srebernih in zlatih denarjev 30 milijon. Leta vsejših pismih denarjev ali vendar 200 milijonov, tadi pa v tem času 251 milijonov goldinarjev. Po tem takim ima banka 31 milijonov goldinarjev še več v svojim premoženju, boljšer je bankovev med tistimi. To je tega desetletja. Torej se ni kajne zabe dobiti.

Cd kaj pa je vsejšte zabe (zabe) na srebro prisjeti? — To je vedel del cesarske urada, ker so ludobni, pa tudi sami tudi tekniki sreberne denarje v temnem emperiju je poskrbiti. Torej jih je tudi v tem uradu, poskrbiti ljudem, in zato nekaj nujna upozornitev in temu vsejšemu poskrbiti. Vsejško je takih blagi, da je banka vsejšem o denarjih v redu dobiti, ju je vedel na vsejši ali II. Celo nove denarje te vsejši vsejših poskrbiti, in deluje ter, ovces, ki na blago je papej delci sreberne denarje poskrbiti, sur v stojici denarjih ali karantinov srebernih blagi se približati in da si vsejši karantini in sreberne denarje 1. in banka dobre robe kupiti. Torej na vsejšo karantino pa nihil nujnosti hujšati, karantinov srebernih blagi, ki vedno uvajajo, da vsejšna vsejša zmanjšati, ki jih je zastavila ali vendar zmanjšati, nujnosti zmanjšati; da bi v rednici poskrbel za vsejšaj bankarjev in vendar zmanjšati vsejšne pisan, in ne to, da karantinov srebernih II. blage stoji, v cesarskem opredeljenem Šestnajsta v letu 1848 na vsejši karantini poskrbiti vsejšne dolžne pisan, nujnosti zmanjšati vsejši goldinarjev prodajati, nujnosti zmanjšati vsejši goldinarjev prodajati. Torej karantinov II. vsejšne pisan v tej nikli časi zmanjšati, vendar

derlo banka še 12 — 14 milijonov goldinarjev več v svojim premoženju ima, kakor pa je bankovev nad ljudmi, in tako se od te strani nikdar zgolj bali ni. Nej, te hudeščini brenijo, kakor hočejo! — Ceravna je to brenijo nekajko prazno, sa vmesnicie sadijni cesar Franc Jožef na svetovanje svojih ministrov v patentu od 23. Februarja 1848 pisanil: prihodnji od narodno banke niso več ne im posodo jemati, ampak le ji nazaj plačevati, kolikor je naravnega mogočega, da bi in pravni strah zgnil in de bi so staro zmanjševanje v narodno banko, kakor tudi v njeno bankovec zoper povzdignilo. Po zgornji rečenici patentu bojo vsi milioni, ki jih sadaj Cesarstvo kraljestvo v težkih denarjih plačati mora, na pomirjanje cesarskega ali deržavnega dolga v narodno banko sli. Tudi bo po ravno istimi patentu cesarska vlast od drugih ljudi na posodo jemati, in vse, kar bo tega strošek v vojski itd. ostalo, tudi banki v poniranje dolga dala. Tako se bo deržavni dolg raznjasjal, gotovina banke pa živkiva. V tej razmeri se bo tudi med ljudstvom število bankovev ponižalo, število srebernih denarjev pa povsikalo; to je, banka bo zoper namest malih (sedanjih) bankovev srebrne denarje za velike bankovec ljudem dajala.

Kadar bojo že vse cesarske dežele umanjene bodo mogli puntarij Še nekateri milioni cesarsku plenit, kerri milioni bodo tudi več del v narodno banko sli. Tako bo banca v gotovini vsej bogatjev prihajala in bankovecu vrednost ohramnila. — Ljudje, posekno barstavec itd. bodo zoper bankovec rajti imeli, kakor težke srebrne denarje, kateri je pred letom 1848 bilo. Bog dej skoraj vesoljal mir! — (Pr. Sl.) Lipovec.

Golobič.

Hlapaj zdej golobič!

Iz nagle tdi k nji,

Saj več kaže moje srce

Tek močno hrepeni.

Saj več, kje moja ljuba

In cesta daba je;

Saj več de homej čakam

Na pisanec od nje.

V kljuni pismu mizi,

Ga neseš kmale k nji,

O! moja golobička,

Ko jaz boj arčesa si.

Lej! k nizu boj jo vidla,

Ki meja zvezda je,

Ki tebi pritiščila

Na svojo, bo scređ.

Ah golobička čakaj,

Te huj zatej ne pustim,

Se druge mi objende,

Te ravno ne terjam.

Saj tvoje perutnice

Posesti ljuba mi,

Ja sam letita ja nesem

Nam moje pismo huj. — P. Hensel.

Naj je pozdrav!

V Terstu je namenjen veliki dan našega presvilitija Cesarska z svojimi ministrimi. Neopolitanskih, kraljevih, Teatralnih in — kakor nektere nari — gospo — tudi edeta papeža, ali pa naj ovca vseh vseh eminenčnikov kardinalov, pri letovi. — Da se bojo zbrani vladarji vseh naše priznane vlado zmenjane. K taki deželi zamenjali.

Kakor se sliši, bojo presvili Cesar Šepr Reke in Zmagljivajoči naši! — V Terstu se tudi mnogo pripravne dežele, Cesarska častna sorodstvo.

Ker je v polhore Benečanskega pomejencevnam svobodna barkešlja (Freihafen) odvzeta, se bo krepila v Terstu, ki nadalj vsebuje se svoboda vlažna, modno povzdignila in Terstiansko se zavoljo tega ustrezeno veseli. Da tudi vseh vsem austrijskim fabrikantim in obrtnikom bo uveljavljeno svobodno karavističje v Bonetkah velik dobleč pričesko, ker se bo potem takšna našinska domaćinska blaga pot na zagruje Laško odprtia. — Terdajava v Kremerni se še ni podala, in se tudi ne misli s lepo podati. Klapka, ki je bil doslej napovednik Komorske občine, je odstopil od vodstva, ker se njenovi vodi in ukazi ne poslušajo več; on bi se rad podal, pa se ne smu. Nada armada se bo nadalj vstavila krog in krog terdajava in nasi maroprek veliki most pokončati, ki je terdajava čea Donavo na dežele položil in po Meria Komorska armada, če ziveča porabijo, na ta kraj plame in si svoje potrebe proskrbi. — Gorgely pride gačovo v Gradač, kjer bo popolnoma svobodno direv. — Kestut je na Terškim in se misli na angleški otok Malta v sredozemski morji podati. — Okoli 20,000 austrijskih vojnikov, ki so doskušani v ogurski puntarski nemadi sluzili, bo stopilo spet v našo austrijsko armado. — Rusovski general Pasjkovič je ukazal, da se itan v svi del rusovske armade spet domu verati; vanzemala bo pa se le takrat Ogrske vnaprstika, ko se boste tudi terdajavi Komora in Petrovaradinu podala. — Odinaj je je v Rusovskim časopisu „Wojny w Warszawie“ nagovor rusoval in cesar Miklavž od 22. velikige novembra leta 1848, v katerim se svoji armadi, ktero vedno je svoje „otroke“ imenuje, zavaja tako navorjujo, kakor da bi bili oni sami včeraj punt presangli! „Vi ste pač zveznički! Vi ste v 2 mesecih sovražnika 120 banditov in 100 topov vzelci.“ in take gre v celo mero narej! — Nadvojvod Janez je prišel 1. dan t. m. v Franakobrod, kjer so ga ureslico častijo sprejeli. — Nada Cesar je 1. dan t. m. potrdil predlog vinskega kralja, da je kralj, po katerem se imenovan, narečen za potovanje gojednik rečeljnikov terburških. Tudi pri nas biberni takratno vrnjanje posrečeno. —